

ΚΩΔ.8035

Παπαρουσιώτικοι αντίλαλοι

Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου Παπαρουσιωτών Ευρυτανίας
Γραφεία: Κυκλάδων 86 Πετρούπολη 13231
Αρ. φύλλου 7 • Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2007

ΑΠΕΙΛΕΙΤΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Μας αναφέρθηκε και διαπιστώσαμε ότι είναι πραγματικότητα η επικείμενη πτώση τεράστιου πλατανιού στο παμπάλαιο γεφύρι του χωριού που απεικονίζεται πιο κάτω. Στις 13-11-2007 έγινε αίτηση στο Δήμο Καρπενησίου για την κοπή του. Περιμένουμε απάντηση γιατί η τυχόν καταστροφή των γεφυριών θα ζημιώσει πολιτιστικά ανεπανάρθωτα τον τόπο μας. Παράπλευρα στο γεφύρι της Κούκας έγινε ήδη πτώση τεράστιου πλατανιού αλλά κατέστρεψε μόνο μέρος παρακείμενου αγρού.

Π. Βλασόπουλος

*Το Δ.Σ. του Συλλόγου σας στέλνει
τις πιο θερμές ευχές του
για τις γιορτές που έρχονται*

Δέξου την Κύριε...

«Χρυσόν και λίβανον και σμύρναν
προσήνεγκαν» οι Μάγοι στο Χριστό.
Θησαυρούς, πολύτιμους, πολλούς,
παρμένους απ' τον κόσμο τον κτιστό.

Μα εγώ δεν έχω θησαυρούς,
Χριστέ μου, σαν τους Μάγους να σου
φέρω.

Έχω μονάχα μια φτωχή καρδιά.
Αυτήν, ταπεινά, σου την προσφέρω!

Βράχος (Δ.Ι.Φ.)

Εκδόθηκαν και κυκλοφορούν ήδη τα ημερολόγια του Συλλόγου μας για το 2008. Περιέχουν φωτογραφίες της Αγγελικής Βλασοπούλου από χαρακτηριστικά μνημεία και τοπία του χωριού. Η τιμή τους ορίστηκε στα 10 € ή 15 \$ το κάθε ένα. Μπορείτε να τα προμηθευτείτε από μέλη του Δ. Σ. και χωριανούς μας και τα έσοδα θα διατεθούν κυρίως για την ολοκλήρωση των εργασιών στο "Σπίτι του παπά".

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε τον ΟΠΑΠ για τα 2.000 ευρώ
που χορήγησε στο Σύλλογό μας και
τον Δήμο Καρπενησίου για τα 1.500 ευρώ που έδωσε
στο Τοπικό Συμβούλιο για έργα στο χωριό.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Προς όλους τους χωριανούς,
μέλη και φίλους του Συλλόγου μας

Το Δ.Σ. με χαρά σας ανακοινώνει ότι θα γίνει η κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συλλόγου μας στις 13 Ιανουαρίου 2008, Κυριακή μεσημέρι, στο κέντρο "Ατταλος", στο Πάρκο Ειρήνης στο Καματερό (έξοδος 6 απ' την Αττική Οδό). Όσοι θέλουν να προσφέρουν δώρα για τη λαχειοφόρο μας να το δηλώσουν στα τηλ. 6936179981, 210-5018876 και 210-5057485. Θα μας δοθεί η δυνατότητα σε ένα όμορφο περιβάλλον με άνετο πάρκινγκ να βρεθούμε και να συσφίξουμε τις σχέσεις μας.

Ηλίας Καρανίκας

Στην εκδήλωση του συλλόγου μας στις 18-8-07 προσκλήθηκε και πρόσχαρα προσήλθε ο νεοεκλεγείς βουλευτής Ευρυτανίας **Ηλίας Καρανίκας**. Μας εντυπωσίασε η σεμνότητά του και η αμεσότητα της συμπεριφοράς του. Στη γιορτή δε θέλησε να κλέψει χρόνο από τη ζωντανία της και προτίμησε να μιλήσει μόνο προσωπικά με τον κάθε χωριανό. Στην εφημερίδα Ευρυτανικός Παλμός έδωσε λε-

Συνέχεια στην 7η σελ.

Πρωτοπόροι Παπαρουσιώτες στην Αμερική

ΟΝΟΜΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΗ	ΕΤΟΣ ΑΦΙΞΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ ΑΦΙΞΗΣ
Γιάννης Αντωνόπουλος	1915	33
Γεώργιος Λιγδής	1906	20
Γεώργιος Κουφαλιώτης	1915	38
Σεραφείμ Γούλας	1907	24

(Θεός του Σπύρου και Παύλου στο Charlotte)

Συνέχεια στην 3η σελ.

Στα δύσκολα χρόνια του Εμφυλίου

Αναμνήσεις του Βασίλη Καλύβα
Επιμέλεια – Παρουσίαση Α.Κ.Ντανά

Πόλεμος...Μεγάλο δεινό για το ανθρώπινο γένος. Γέννημα παρακοής και αποστασίας. Προβάδισμα κι επιβολή του ΕΓΩ στο ΕΣΥ. Εμφύλιος πόλεμος... Η χειρότερη κατηγορία του και κατάρα ενός έθνους.

...Και η Ελλάδα μας δεν εξαιρέθηκε. Μοιραίο επακόλουθο και γι' αυτήν. Το ίδιο και ο τόπος μας, ο τόπος καταγωγής μας. Γνώρισε απ' όλα στο πέρασμα των χρόνων, γνώρισε και τον εμφύλιο... Με σφιγμένη την καρδιά ακούγαμε από νεαρή ηλικία πονεμένες και θλιβερές ιστορίες για το χωριό μας, το όμορφο χωριουδάκι μας και τους ανθρώπους του, που στα παιδικά μάτια φαντάζον όλα τόσο αγνά, μονιασμένα και όμορφα. Ακούγαμε για αντάρτες, για στρατό, μαυροσκούφηδες, για το δίχασμα του κόσμου στα ξαφνικά, για την έχθρα, το μίσος, για εκδίκηση, για φόβο, πόνο, εγκλήματα... Ακούγαμε να σκοτώνει αδερφός τον αδερφό, συγγενής τον συγγενή, συγχωριανός τον συγχωριανό, γείτονας τον γείτονα. Για λόγους ιδεολογικούς αλλά και για λόγους εξόφλησης παλιών ανεξόφλητων διαφορών επί ευκαιρία...

Και πονούσαμε. Και δεν καταλαβαίναμε γιατί τόσο μίσος, γιατί τόσο μικρότητα, γιατί τόσο βαρβαρότητα και ξεπεσμός. Μια πίκρα

Συνέχεια στην 2η σελ.

Η ιστοσελίδα του Συλλόγου: www.paparousi.gr • Το e-mail του Συλλόγου: info@paparousi.gr

Στα δύσκολα χρόνια του Εμφυλίου

Συνέχεια απ' την 1η σελ.

μας άφηναν μέσα μας και μια μαυρίλα οι εικόνες που σχηματίζονταν από τις διηγήσεις. Λες κι υπήρχε ανάγκη να ξερκιστούν όλα αυτά, αναζητείτο κάτι για να τα επισκιάσει και να επικρατήσει, κάτι που να πάρει τη θέση της ανθρώπινης μικροψυχίας και να επιπλεύσει.

Έτσι όταν μια μέρα συζητούσαμε με τον μπάρμπα **Βασίλη Καλύθα**, πίνοντας καφεδάκι στο σπίτι του, ήρθε η κουβέντα στα παλιά τα χρόνια, τα δύσκολα, τα φτωχικά, τα εμπόλεμα... Και τότε άρχισε να διηγείται αβίαστα τα γεγονότα που έζησε, όπως τα έζησε, όπως τα σημάδεψε κι εκείνος με την δική του συμμετοχή και παρουσία. Καταγράφονται όπως ακριβώς ειπώθηκαν και στη συνέχεια μαγνητοφωνήθηκαν, αφού πρώτα συμφώνησε και έδωσε την συγκατάθεσή του ο ίδιος.

«Ήταν κατά τα μέσα Σεπτεμβρίου του '48 που έγινε η επιστράτευση στο χωριό μας από τα άτακτα σώματα, τ' αντάρτικα. **Μας επιστράτευσαν όλα τα παιδιά, γύρω στα είκοσι πέντε. Πολλά παιδιά χάθηκαν, άλλα έμειναν ανάπηρα και όσα γλίτωσαν τα έβγαλαν πέρα μέχρι το '51 μέσα σε μεγάλη περιπέτεια.**

Ο Δημοσθένης Καλύθας που απαγχονίστηκε.

Ήμασταν τρία αδέρφια, τον ένα αδερφό μου, το **Δημοσθένη, τον απαγχόνισαν στο Κεράσοβο**. Οι αντάρτες τον θεωρούσαν ύποπτο ότι θα τους ξέφευγε, επειδή είχε υπηρετήσει στο στρατό 4 χρόνια. Με τον άλλο αδερφό μου, το **Λεωνίδα, αναγκαστικά προχωρήσαμε μέχρι τα σύνορα όπου εκεί τραυματίστηκε**, τον πήραν μέσα στην Αλβανία και έκτοτε έχασα τα ίχνη του. Στη συνέχεια πήγα στα Τζουμέρκα. **Εκεί πήρα τη μεγάλη απόφαση να εγκαταλείψω τα άτακτα σώματα και να παρουσιαστώ στο στρατό**. Ήμουν όμως πολύ προσεχτικός γιατί και στ' αντάρτικα και στο στρατό υπήρχαν "άτακτα"-κατάσκοποι. Πήγα σε κάποιο σπίτι και παρακάλεσα μια γριούλα να πάει να βρει τον ταγματάρχη να του πει ότι ήθελα να παρουσιαστώ στον ίδιο γιατί αν με συλλάβουν

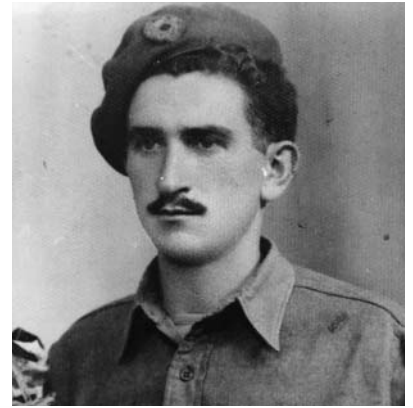
τα "άτακτα" θα μου κάνουν ζημιά. Πήγε και του είπε ότι ένας αντάρτης θέλει να παρουσιαστεί κι εκείνος τότε έστειλε δυο στρατιώτες να με παραλάβουν και να με οδηγήσουν κοντά του για να μην με πειράξει κανένας. Ήμουν 27 χρόνων. Όταν παρουσιάστηκα, με καλοδέχτηκαν με τον καλύτερο τρόπο όλοι οι αξιωματικοί, με περιποιήθηκαν, μου ζήτησαν να παραμείνω στο τάγμα. Δεν θέλησα να μείνω εκεί όμως. Κατέβηκα στα Γιάννενα όπου εκεί υπήρχε ένα στρατόπεδο συγκέντρωσης που το έλεγαν ΦΙΞ. Ήταν παλιό εργοστάσιο που έφτιαχνε πάγο. Εκεί μέσα συγκέντρωναν όλους τους κρατούμενους. Κάθισα εκεί κάνα δυο βδομάδες, μου ζήτησαν να δουλέψω στις αποθήκες του στρατού και με πλήρωναν 2 δρχ. την ημέρα. Κάθε μέρα γινόταν μάχες με τους αντάρτες που κατέβαιναν απ' τα βουνά. Με 5-6 άλλους σκεπήτουμε τότε να κάνουμε αίτηση στο στρατηγό να καταταχτούμε και να υπηρετήσουμε. Η ηλικία μου υπηρετούσε. Ο Στρατηγός που λεγόταν **Δημήτρης Μπαλοδήμος** τις ενέκρινε αμέσως. Ήταν καλός άνθρωπος. Μας έλεγε να πηγαίνουμε άφοβα σ' εκείνον και να του μιλάμε για οτιδήποτε. Μας βοήθησε να βγάλουμε από το στρατόπεδο 90 παιδιά κρατούμενους. Κάναμε ένα λόχο «ειδικών αποστολών» που το λέγαμε επίλεκτο σώμα. Αναλάμβανε τις πιο επικίνδυνες αποστολές. Τότε ήταν που γνώρισα ένα παιδί κρατούμενο, τον **Βασίλη Μυλωνά**, καταδικασμένο σε θάνατο 4 φορές. Ήταν χωροφύλακας πριν κι επειδή έδωσε όπλα στους αντάρτες, κατηγορήθηκε ως προδότης. Η καταγωγή του ήταν από ένα χωριό του Αγρινίου, την Αγία Παρασκευή. Τον είχαν σ' ένα υπόγειο και όταν του πρότεινα να τον γλιτώσουμε, εκείνος δεν το πίστευε και αρνιόταν. Τον παρακάλεσα να βάλει υπογραφή στην κατάσταση που κρατούσα για να τον σώσω και εκείνος απελπισμένος πάλι αρνιόταν. Μετά δυσκολίας και δυσπιστίας από μέρους του, δέχτηκε να υπογράψει στην κατάσταση. **Εκείνη την ημέρα έβγαλα 16 ανθρώπους κρατούμενους**. Συνολικά γλίτωσα 60 ανθρώπους με τη βοήθεια του στρατηγού στον οποίο έλεγα ότι είναι δικοί μου άνθρωποι. Για τον συγκεκριμένο του είπα ότι είναι πατριώτης μου και μαζί με τους άλλους δέκα πέντε τους έβγαλα ημέρα Παρασκευή γιατί τα Σάββατα συνήθως γινόταν οι εκτελέσεις. Ο τόπος που τους εκτελούσαν λεγόταν «Αυγό». Ο άνθρωπος ακόμα κι όταν του το βεβαίωναν δεν το πίστευε ότι σώθηκε κι όμως οι υπηρεσίες μου είχαν εκτιμηθεί στον αγώνα που έκανα και τον γλίτωσα κι αυτόν. Τον πήγα στον στρατώνη υπηρετήσε άλλα δύο χρόνια κι απολύθηκε. Από τότε έχασα τα ίχνη του. Πέρασαν 20 χρό-

νια και στην Αυστραλία που πήγα μετά από ένα χρόνο εντελώς τυχαία ανακάλυψα ότι αυτός ο άνθρωπος ήταν εκεί. Ανταμωθήκαμε και η συγκίνησή του ήταν απαρηγόρητη που με ξαναείδε. Κι εγώ χάρηκα.

Από το χωριό μας βοήθησα τον **Κώστα το Δημόπουλο του Φώτη**. Τον έπιασαν στο Βόριακα, στην Ηπειρο. **Ήταν ανάπηρος με ένα πόδι. Τον έφεραν στα Γιάννενα, Νοέμβρη μήνα, νηστικό και ταλαιπωρημένο. Του πρόσφερα τις πρώτες βοήθειες, εγώ πήγα κι έκανα κατάθεση στον ανακριτή** ότι το παιδί ήταν πολύ καλό και το κατέστρεψαν άλλοι, κι αντίθετοι. Ορίστηκε δικαστήριο στα Γιάννενα. Αναβλήθηκε όμως κι έγινε στη Λαμία για να έρθουν εν τω μεταξύ οι μάρτυρες κατηγορίας από το χωριό. Ήταν 2-3 που κατέθεσαν εναντίον του. Τελευταία ρώτησαν κι εμένα. Εγώ ισχυρίστηκα ότι ήταν το καλλίτερο παιδί του χωριού. Και έτσι γλίτωσε.

Είχα βγάλει και το **Γιώργο τον Τριανταφυλλόπουλο του Δημητρίου, αδελφό του Γιάννη**. Με τον ίδιο τρόπο. Αργότερα όμως σκοτώθηκε σε ναρκοπέδιο. Επίσης έβγαλα τον **Σεραφείμ Κουτσομήτρο** από το Στένωμα. Είχε υπηρετήσει στο στρατό σαν σκοπευτής, στο Βαρύ Πολυβόλο. Τον επιστράτευσαν οι αντάρτες και τον χρησιμοποίησαν σε ανάλογη θέση. Σε μάχη με τον στρατό, στα βουνά της Ηπείρου, τον συνέλαβαν και τον έφεραν στα Γιάννενα, μισόγυμνο. Τον έντυσαν, τον τάισα, γιατί η τροφή που έδιναν στους κρατούμενους ήταν λιγοστή. Ήταν να περάσει στρατοδικείο. Πήγα κι έκανα κατάθεση ότι ήταν εθνικόφρονας, ότι υπηρέτησε την πατρίδα κι ότι ήταν επιστρατευμένος δια βίας. Τον δικαιοδόγησα, τον απέλυσαν και γλίτωσε.

Κάποια μέρα στα Γιάννενα πήραμε εντολή να πάμε στην περιοχή Κρύα. Εκεί υπήρχαν πηγές από όπου έπινε η πόλη νερό. Στήσαμε ενέδρα στο βουνό Μιτσικέλι στις 1.30 τη νύχτα. Βάλαμε караούλι και κάποια στιγμή κατά το πρωί πέρασαν 4 αντάρτες αξιωματικοί. Τους κυκλώσαμε σε μια βρυσούλα, οι τρεις έφυγαν εμείς δεν ρίξαμε, ο ένας παραδόθηκε. Τον αφοπλίσαμε, τον ρωτήσαμε αν θέλει να μας ακολουθήσει και δέχτηκε. Τον έλεγαν **Θανάση Μπούφλα**. Τον κατεβάσαμε στα Γιάννενα, τον πήγαμε για ανακρίσεις στο Α2 Μεραρχίας και τον κρατήσαμε στο Λόχο μας κι αυτόν. Υπηρέτησε δύο χρόνια κι επειδή είχε υπηρεσία απολύθηκε. Εγώ συνολικά υπηρέτησα 3 χρόνια. Έχασα τα ίχνη του για χρόνια. Τον ξαναβρήκα αργότερα με τη βοήθεια του Β. Μυλωνά που όταν ήρθε κάποια χρονιά στο χωριό της γυναίκας του στο Καλπάκι Ιωαννίνων, μου υπέδειξε που βρισκόταν. Ήταν χωρισμένος, παντρεύ-

Ο Βασίλης Καλύθας

τηκε μια αντάρτισσα, είχε 150 πρόβατα και το σπίτι του θυμάμαι ήταν όλο άρματα, της γυναίκας του και τα δικά του. Δεν με γνώρισε. Όταν του φανερώθηκα με θυμήθηκε, με αγάλιασε, με φίλησε και μου είπε πως ήταν σαν να του πρόσθετα 10 χρόνια ζωής. Μου πρότεινε δε όταν του είπα ότι μου αρέσει πολύ το χωριό του και θα ήθελα να μείνω, να μου χαρίσει ένα οικόπεδο-χωράφι.

Θυμάμαι επίσης κι ένα γεγονός που έζησα στη Βοβούσα όπου έγινε μια μάχη με τους αντάρτες. **Εμείς ήμασταν 8 οπλίτες και οι αντάρτες 90**. Τους αιφνιδιάσαμε και δεν κατάλαβαν πόσοι ήμασταν. Νόμισαν πως ήμασταν Τάγμα ολόκληρο. Υποχωρώντας έπεσαν σ' ένα ρέμα. Εκεί είδαμε ένα τραυματία. Εγώ έτρεξα να τον βοηθήσω για να μην του κάνουν κακό. **Διαπίστωση ότι ήταν κοπέλα**. Φορούσε μαύρα ρούχα, ήταν καταματωμένη και χτυπημένη στο πρόσωπο. Της είπα να μη φοβάται, την έπλυνα, της έδεσα το κεφάλι με επίδεσμο. Έτρεμε από το φόβο της. Ήταν από τον Αλμυρό του Βόλου. Ανάμεσά μας ήταν ένας πρώτος της ξάδερφος κατά τύχη ένας δεκανέας. Την πήγα κοντά του, δεν έφερε αντίρρηση, την έβαλα καβάλα σ' ένα μουλάρι και κατεβήκαμε στην Κόνιτσα για ανάκριση στο Α2 Μεραρχίας. Τη συμβούλεψα, τι να πει και να μη φοβάται. Ήταν εθελόντρια αντάρτισσα και στην ερώτηση του ταγματάρχη «τι σ' έκανε να πας;» εκείνη του είπε «εγώ θα σου πω, κι εσύ θα μου πεις τι θα έκανες αν ήσουν στη θέση μου;»

«Πριν 2 χρόνια το '46 έφτασε στο χωριό μας ο ... (1) με 150 άντρες **μαυροσκοφιδες (άτακτα σώματα)**. Ζήτησε να μαζευτεί όλο το χωριό. **Μαζεύτηκαν 500, άλλοι 400 ήταν στα χωράφια**. Έβγαλε λόγο και ζήτησε να του φέρουν 150 πίτες και 150 κοτόπουλα ψημένα, στο σχολείο τ' απόγευμα. Όταν τα πήραν, πήραν και 150 κοπέλες από μας και μας **ατίμαζαν όλη τη νύκτα**. Αναστατώθηκε όλο το χωριό. **Ειδοποιήθηκαν τα αντάρτικα σώματα που κατέβηκαν στο χωριό, αλλά ο ... (1) την**

Συνέχεια στην 3η σελ.

**Καταθέσεις λογαριασμών: Στην Ε.Ε. GR59 0110 1830 0000 1833 7906 574 ETHN GRAA
Στην Αμερική και Αυστραλία ETHN GRAA - 183/379065-74 Στην Ελλάδα: Εθνική 183/379065-74**

Στα δύσκολα χρόνια του Εμφυλίου

Συνέχεια απ' την 2η σελ.

κοπάνησε από μια χαράδρα. Μετά όλο το χωριό πήραμε τα όπλα και κινήσαμε να κυνηγήσουμε τον ... (1). Έτσι βρέθηκα κι εγώ σ' αυτή την κατάσταση».

Ακούγοντας την φοβερή ιστορία της, πρότεινα να μην πάει φυλακή, να σταματήσει εδώ η περιπέτειά της και να ειδοποιηθούν οι δικοί της. Έγραψα γράμμα στον πατέρα της και ήρθε ο αδερφός της και την πήρε. Δεν μπόρεσα να τους γνωρίσω. Εκείνοι όμως μου έστειλαν δώρα και γράμματα. Αυτές ήταν οι περιπέτειες και τα γεγονότα που έζησα από το 47 ως το 1951.

Όταν γύρισα πίσω στο χωριό ήταν όλα καμένα από τους Μαυροσκοκούφηδες. Πάντως υπήρχαν εγκληματίες κι από τις δυο πλευρές. Ο αδερφός μου ο Λεωνίδας μετά την Αλβανία, βρέθηκε στη Ρουμανία, του έκανα τα χαρτιά και ήρθε στην Ελλάδα και τώρα ζει στο Καρπενήσι, παντρεμένος χωρίς παιδιά.

Εγώ την περίοδο του εμφυλίου ήμουν παντρεμένος με την Μεσία (Αρτεμισία Γούλα) κι είχα δυο παιδιά, το Σεραφείμ και τη Βούλα. Έφυγα για την Αυστραλία το 1967, εν τω μεταξύ είχα αποκτήσει άλλα δυο παιδιά το Βαγγέλη και την Έλλη. Πήγα για αναζήτηση καλλίτερης τύχης με σκοπό να ξαναγυρίσω, αλλά διαπίστωσα ότι εκεί αναγνωριζόταν ο κόπος σου και μπορούσες να δημιουργηθείς. Έτσι παρέμεινα με την οικογένειά μου και όλα πήγαν πολύ καλά. Ξαναήρθα προσωρινά

Ο Βασίλης Καλύβας με την γυναίκα του Μεσία.

στην Ελλάδα 10 χρόνια αφ' ότου έφυγα...»

Όση ώρα μιλούσε αργά και σταθερά, διαπίστωνε κανείς την απλότητα με την οποία διηγούνταν τα γεγονότα στα οποία πρωταγωνιστούσε και χαρακτηριζόταν. Δεν διεκρίνετο ίχνος κομποσούρου στα λόγια του, απλώς τα διηγούνταν όπως τα έζησε, όπως έπραξε, όπως μέσα του «μιλούσε» για να πράξει. Αυτονόητο θεωρούσε το χρέος του σαν άνθρωπος να βοηθήσει όπου χρειαζόταν, χωρίς εμπάθεια για τους μεν ή τους δε, αλλά προσβλέποντας μόνο στην ανάγκη του κάθε ενός, αναγνωρίζοντας ίσως την πλάνη και την κατάρα του ανθρώπου να εμπλέκεται σε τέτοιες καταστάσεις θεληματικά ή μη. Του ζητήθηκε και δόθηκε η άδεια του να μεταφερθούν στο χαρτί όσα είπε και μαγνητοφωνήθηκαν. Έγινε για τους εξής λόγους: **Πρώτον** για να δημιουργηθεί μια πηγή άντλησης πληροφοριών που πιθανόν κάποτε ν' αναζητηθεί. **Δεύτερον** για να γίνει κίνητρο ανταπόκρισης και κατάθεσης αναμνήσεων και εμπειριών και απ' άλλους. Είναι πλούτος ανεκτίμητος και δεν πρέπει να υπάρχει ο παραμικρός δισταγμός και πολύ περισσότερο η αδιαφορία για την κατάθεση και την πολύτιμη καταγραφή και διαφύλαξη τους. **Τρίτον** γιατί μέσα σε περίοδο πολέμου και μάλιστα ενός εμφυλίου πολέμου που λαμβάνουν χώρα ανατριχιαστικές συνθήκες απανθρωπιάς και βαρβαρότητας διαλαμβάνουν παραδείγματα τόσο φωτεινά ελπιδοφόρα και αξιομίμητα που αξίζει να ομολογούνται και να μνημονεύονται εσαεί. **Τέταρτον** γιατί πραγματικά στις μέρες μας με τα τόσο ανησυχητικά στοιχεία απαξίωσης έχουμε ανάγκη ν' αναθερμαινουμε όλοι μέσα μας μεγάλοι και μικροί την παραβολή του «Καλού Σαμαρείτη» που είπε ο Χριστός μας όταν ρωτήθηκε: Τι εστί Αγάπη, Τι εστί Πλησίον!

(1) Το όνομα δεν αναφέρεται γιατί το άρθρο αυτό δεν έγινε για να καταγγελθούν ή να κατακριθούν συγκεκριμένοι άνθρωποι, αλλά να παρουσιαστούν τα γεγονότα και οι πράξεις όπως έλαβαν χώρα, ο χαρακτηρισμός και το μήνυμα των οποίων επαφίεται στην ανθρώπινη εκάστου προαίρεση και «ετοιμότητα».

«Επί γης ειρήνη»

Απαίτηση της ψυχής μας είναι η επικράτηση της ειρήνης. Κι επειδή λείπει από τη ζωή μας και τον κόσμο μας, τη λαχταράμε και την αναζητάμε παντού. Από τους ισχυρούς της γης, από τις υπερδυνάμεις, από τους διεθνείς οργανισμούς.

Δυστυχώς και σαν άτομα και σαν λαοί, δε βρίσκουμε την ειρήνη. Λαοί ολόκληροι ρίχνονται στην περιπέτεια του πολέμου και σπαράσσονται ή στην απειλή του πολέμου και αγωνιούν, με μοναδικό αποτέλεσμα να ικανοποιούνται τα συμφέροντα των μεγάλων.

Αλλά και στην καθημερινή μας ζωή είναι δυσέυρετη. Η ταραχή και η αγωνία μας συντροφεύουν πάντοτε.

Δυστυχώς και σαν άτομα και σαν λαοί, δεν βρίσκουμε την ειρήνη, γιατί δεν τη ζητάμε στην πηγή της. Δεν βρίσκεται ούτε στους σοφούς εγκεφάλους, ούτε στα χρήματα των ισχυρών, ούτε στα διεθνή σαλόνια (οργανισμούς) με τις ατέλειωτες συζητήσεις, που σκεπάζουν τη διεθνή σκοπιμότητα και τα συμφέροντα των μεγάλων. «Χριστός εστί η ειρήνη ημών». Αυτός είναι ο «άρχων ειρήνης» που ήρθε «ευαγγελιζόμενος ειρήνην». Που γκρέμισε όλα τα χωρίσματα που μας διαιρούν και μας διχάζουν και μας ενώνει όλους μαζί σ' ένα λαό, σε μια οικογένεια. Ξανάφερε την ενότητα όλης της κτίσης και δημιούργησε τις προϋποθέσεις για μια αληθινή και αναφαίρετη ειρήνη.

Η ειρήνη όμως του Χριστού δεν είναι κατάπλασμα. Δεν είναι νάρκωση και αποκοιμίσμα. Κατακτιέται με αγώνα και με πόλεμο. Αλλά ο πόλεμος αυτός καταργεί την έχθρα, τις διακρίσεις και τις αντιθέσεις. Είναι η επανάσταση κατά των παθών και του μίσους. Κατά της αδικίας και της εκμετάλλευσης των αδυνάτων. Είναι ο αγώνας για την επικράτηση της αλήθειας και της αγάπης στα άτομα και τους λαούς. Αγώνας για την επικράτηση της βασιλείας του Θεού μέσα μας και γύρω μας. Τότε μπορούμε να ψάλλουμε μαζί με τους αγγέλους

«Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη...»

Ιερομόναχος Νικόδημος
Ι.Μ. Μεταμόρφωσης Κύμης

Πρωτοπόροι Παπαρουσιώτες στην Αμερική

Συνέχεια απ' την 1η σελ.

Νικόλαος Γουριώτης	1920	36
Αθανάσιος Αναστάσης	1909	26
Νικόλαος Αλεξόπουλος	1914	23
Μπαλατσός Γιάννης	1915	38
Αλέξης Αλεξόπουλος	1914	29
(Αργότερα εγκαταστάθηκε στο Καρπενήσι)		
Ιωάννης Αλεξόπουλος	1910	25
Δημήτριος Τριανταφυλλόπουλος	1920	29
(Αδελφός της γιαγιάς μου Παπαδούλας «Ζαχαρομήτσος»)		
Γεώργιος Κατεργάρης	1909	25
Σεραφείμ Κατεργάρης	1911	25
»	1915	31
(Το ίδιο πρόσωπο. Πολλοί μετανάστες γύρισαν να πολεμήσουν στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και μετανάστεψαν πάλι)		
Γεώργιος Μανδραγώνης	1906	18
Βασίλειος Δημόπουλος	1907	20
(Δήμας Βασίλης)		
Γεώργιος Ντανάς	1907	19
(Θεός του Δημ. Ντανά στην Αυστραλία. Αδερφός του Αριστείδη Ντανά. Γιός του Ιωάννη Ντανά (ψάλτης-καλαντζής από το Μπαμπούρι) αργότερα Ιωάννης Παπαδόπουλος γαμβρός του παπα-Θεού Παπαγιάννη)		
Γεώργιος Τσαμπάσης	1907	19
Σεραφείμ Τσαμπάσης	1915	37

Τρομερός ο αγώνας των πρωτοπόρων Παπαρουσιωτών για να ξεφύγουν από τα κακοτράχηλα βουνά της Ευρυτανίας. Και έκαναν τα αδύνατα δυνατά να βρουν τα χρήματα για τα εισιτήρια, να ταξιδέψουν, να ταλαιπωρηθούν ένα μήνα στο καράβι μέχρι τη Ν. Υόρκη άπλυτοι και προφανώς κακοσιτισμένοι. Εκεί άρχιζε ο Γολγοθάς για την εύρεση εργασίας. Ο καθένας μετρούσε τις αντοχές του. **Κύριος σκοπός τους ήταν να στείλουν χρήματα πίσω για την υπόλοιπη οικογένεια.** Στην Αμερική οι προκλήσεις πολλές. Οι περισσότεροι εντάσσονται στο σύστημα. Άλλοι όχι και γυρίζουν πίσω.

Στην Ξενιτιά Ξεδιπλώνονται πολλές προσωπικές ιστορίες που δίδουν μηνύματα στο σήμερα. Μερικοί προσπάθησαν να ξεχάσουν το παρελθόν τους (όσο αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί).

Θα σας αναφέρουμε ό,τι πληροφορίες συλλέξαμε για τον **Γ. Ντανά** (Παπαδόπουλο). Έφθασε στην Αμερική το 1907, αλλά δεν γύρισε ποτέ πίσω στο χωριό. Μέχρι που τελείωσε το μοναδικό παιδί του, **Αθανάσιος**, το δημοτικό σχολείο έστειλε χρήματα. (Ο ίδιος θα ήταν 30 ετών. Μεσολάβησε ο βαλκανικός πόλεμος του '12 και έπαυσε να στέλνει γράμμα. Ο γιος του μετά παντρεύτηκε έκανε μεγάλη οικογένεια με 7 παιδιά που όλοι σχεδόν μετανάστευσαν στην Αμερική. Το 1964 βρήκαν το εστιατόριο που δούλευε ως **George Papadopoulos**. Τους είπαν ότι είχε συνταξιοδοτηθεί πριν 15 χρόνια. Τους πληροφόρησαν πως σε δύσκολα χρόνια ο ίδιος «ζούσε» άλλους Έλληνες που υπέφεραν και υπήρξε μεγάλος μάγειρας. Δεν κατάφεραν όμως να τον συναντήσουν και πιθανολογείται πως δημιούργησε νέα οικογένεια εκεί.

Περιμένουμε να μας στείλετε στοιχεία για τους υπολοίπους πρωτοπόρους του χωριού μας. Στους σημερινούς άτολους ανθρώπους "του καναπέ και της αποχαύνωσης της τηλεόρασης" ο αγώνας τους έχει να πει πολλά.

Τα ονόματα των πρωτοπόρων μάς έδωσε ο Ιωάννης Α. Παπαδόπουλος.

Συνδρομές - Εισφορές

Παπαδόπουλος Δημήτρης20€	Κατεργάρης Κώστας100€
Αναστάσης Ιωάννης50€	Μούτσελου Βαγγελή40€
Ντανά Κ. Μαρία20€	(το γένος Παπαδοπούλου)	
Σκαρλάτου Ελένη20€	Μπαλατσός Αντώνης100€
Γιαννοπούλου Α. Βασιλική50€	Μανδραγώνης Γεώργιος130€
Γρατσούνης Γιάννης140€	Τσαμπάσης Δημ. και Πόπη70€

Η καταγραφή μεμονωμένης αγοράς ημερολογίου είναι αδύνατο να γίνει, αλλά όταν κάποιος προκαταβάλει χρήματα πακέτου ημερολογίου είναι προσφορά που πρέπει να αναφερθεί και να επαινεθεί.

Το Δ.Σ.

103 χρόνια μετά τον θάνατο του Παύλου Μελά οφείλουμε να αναφερθούμε στον αγώνα του μια που υπήρξε η ευγενέστερη μορφή της θυσιαστικής παράδοσης των Ελλήνων. Ο θάνατος του Μελά τον Οκτώβριο του 1904 εξώθησε την Ελλάδα σε πιο ενεργή εμπλοκή στο μακεδονικό πεδίο και σηματοδοτεί στο εξής επίσημα πλέον την έναρξη του Μακεδονικού Αγώνα. Αδόκητο συμβάν η θυσία του, σύσσωμο το πανελλήνιο αναστατώθηκε τόσο, σαν να χρειαζόταν έναν τραγικό ήρωα να αφυπνιστεί. Αλλά και εκείνος πάλι, από την πλευρά του, "σαν έτοιμος από καιρό, σα θαρραλέος" να προαλειφόταν για τον ανάλογο ρόλο. Γόνος αστικής οικογένειας, ευγενής φυσιογνωμία ιδεολόγου με καλλιέργεια, ιδιοσυγκρασία ευσυγκίνητου, όπως φανερώνουν επιστολές και ημερολόγιο, ο οποίος βρέθηκε ηθελημένα να κάνει ανταρτοπόλεμο στα αιμοχαρή βουνά της Μακεδονίας.

Σήμερα ο Π. Μελάς είναι πιο επίκαιρος από ποτέ. Άφησε τα αγαθά της αστικής ευμάρειας (υπέροχη οικογένεια, λαμπρή και ασφαλή καριέρα με πατέρα δήμαρχο και πεθερό μετέπειτα πρωθυπουργό) και πυρπολημένος από αγάπη για την πίστη και την πατρίδα μήηκε στον αγώνα με τον πιο αφιλόκερδο τρόπο. Μετά τον τραυματισμό του μεταφέρθηκε στο ισόγειο αχυρώνα του σπιτιού που κρύβονταν, έδωσε στον πιστό του σύντροφο Λάκη Πύρτζα το σταυρό του για τη γυναίκα του και το ντουφέκι του για το γιο του. Θάφτηκε πρόχειρα σε ένα ρέμα για να μη διαπομπευτεί το σώμα του από τους Τούρκους που μετά βασάνισαν τους κατοίκους για να το βρουν. Ο θάνατός του έγινε σύμβολο, πρότυπο και ενέπνευσε τις θυσίες όλων των υπολοίπων για τα δίκαια της Μακεδονίας.

Τα εδαφικά όρια του πρώτου ελληνικού Βασιλείου, όπως καθορίστηκαν με το Πρωτόκολλο του Λονδίνου το 1830, είναι βέβαιο ότι ελάχιστους από τους Έλληνες της εποχής άφηναν ικανοποιημένους. Πολυάριθμοι αλύτρωτοι αδελφοί παρέμειναν εκτός των ορίων της εθνικής επικράτειας, συντελώντας έτσι και αυτοί με τη στάση τους στην ισχυροποίηση της Μεγάλης Ιδέας. Κρητικοί, Θεσσαλοί, Ηπειρώτες & Μακεδόνες ήταν μεταξύ των πρώτων που ονειρεύτηκαν την ανατροπή των εδαφικών τετελεσμένων και την υπαγωγή των πατρίδων τους στην ελεύθερη Ελλάδα. Όσο όμως το ελληνικό Βασίλειο παρέμενε, στη διάρκεια του 19ου αιώνα, οικονομικά ασθενικό και πολιτικά αδύναμο τόσο τα μεγαλοϊδεατικά σχέδια φάνταζαν ουτοπικά, σχεδόν γραφικά.

Παύλος Μελάς

Παρ' όλα αυτά σε ολόκληρο τον 19ο αιώνα η Μεγάλη Ιδέα συνεπήρε την πλειονότητα των Ελλήνων, ελεύθερων και υπόδουλων, παγιδεύοντας συχνά στη γοητεία της και τις ελληνικές κυβερνήσεις της περιόδου. **Ούτε το φιάσκο της πολεμικής περιπέτειας την εποχή του Κρι-**

υποκίνηση εξεγέρσεων. **Οι παροικίες προσφύγων από τη Μακεδονία και τις άλλες βόρειες επαρχίες πίεζαν τις ελληνικές Κυβερνήσεις να τους συνδράμουν.** Συναντούσαν όμως ελάχιστους αποδέκτες στο αίτημά τους. Με εξαίρεση ορισμένους διαπρεπείς εκπαιδευτικούς και λιγό-

Ο Π. Μελάς αδελφωμένος με τον Μ. Αλέξανδρο ποζάρει δίπλα του σαν αγαπητός φίλος ή, σωστότερα σαν αδελφός εν όπλοις για φωτογράφιση. Τους συνδέουν όχι μόνο η Μακεδονία και η μετά θάνατον δόξα, αλλά και το νεαρό της ηλικίας. Ατυχοί, το μοιραίο τους βρήκε πάνω στην ακμή και ακριβώς στην ίδια ηλικία.

μαϊκού Πολέμου στάθηκε τελικά ικανό να περιορίσει τον αλυτρωτικό πυρετό των απανταχού Ελλήνων. Το αντίθετο μάλιστα. Από τη δεκαετία του 1850 και για 20 χρόνια τουλάχιστον το ενδιαφέρον της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής εστιαζόταν στα Επτάνησα και στην Κρήτη, όπου το αίτημα για ένωση έδειχνε ώριμο. Οι υπόλοιπες υπόδουλες επαρχίες και μάλιστα η μακρινή Μακεδονία αδυνατούσαν να προσελκύσουν ακόμη το ενδιαφέρον της ελληνικής Πολιτείας. Όχι πως δεν ακούγονταν και γι' αυτές φωνές συμπαθείας και εκκλήσεις για βοήθεια – ούτε έλειψαν οι κινήσεις για την

τερους στρατιωτικούς οι περισσότεροι Μακεδόνες, αλλόγλωσσοι πολλές φορές δεν διέθεταν ούτε οικονομική ούτε πολιτική επιρροή. Έτσι, έως τη δεκαετία του 1870 η τύχη του μακεδονικού πληθυσμού συγκινούσε μόνο διάφορες πατριωτικές οργανώσεις.

Την κρίσιμη χρονική καμπή που επαναπροσδιόρισε το ενδιαφέρον για την τύχη της Μακεδονίας αποτέλεσε η δεκαετία του 1870. Προηγήθηκε η ίδρυση της βουλγαρικής Εξαρχίας το 1870, η Ανατολική κρί-

ση του 1875 και τελικά η υπογραφή της Συνθήκης του Αγίου Στεφάνου το 1878 που δημιούργησε πρόσκαιρα τη Μεγάλη Βουλγαρία, απειλώντας έτσι τα συμφέροντα του Ελληνισμού στη Μακεδονική ενδοχώρα. Μεσούσης της Ανατολικής Κρίσης η Ελλάδα έμοιαζε με ηφαιστειο έτοιμο να εκραγεί. Στην πρωτεύουσα σωματεία, ενώσεις και αδελφότητες οργάνωναν καθημερινά λαϊκά συλλαλητήρια, πιέζοντας την κυβέρνηση να κηρύξει τον πόλεμο στην Τουρκία, τασσόμενη στο πλευρό των Ρώσων που προήλαυναν από Βορρά. Στις αρχές του 1878 πραγματοποιήθηκε μεγάλη συγκέντρωση Μακεδόνων στην Αθήνα. Εκεί εκλέχτηκε μία Μακεδονική Επιτροπή όπου συμμετείχε ο Στέφανος Δραγούμης πεθερός του Π. Μελά. Η συνεργασία των μακεδονικών οργανώσεων οδήγησε τελικά στην περίφημη **εξέγερση του Ολύμπου, τον Φεβρουάριο του 1878. Επικεφαλής της στάθηκε ο λοχαγός Κοσμάς Λουμπιώτης, ο οποίος μαζί με 500 άνδρες αποβιβάστηκε στις ακτές του Λιτόχωρου και για 2 μήνες πρωτοστάτησε στις ηρωικές, αλλά τελικά αποτυχημένες προσπάθειες για την απελευθέρωση της περιοχής.**

Οι αποτυχημένες επαναστατικές ενέργειες του 1878 δεν στάθηκαν όμως ικανές να αναχαιτίσουν την επαναστατική ορμή για την απελευθέρωση της Μακεδονίας. **Όσο μάλιστα το δίκτυο των διπλωματών, των κληρικών και των δασκάλων μετέφερε στην Αθήνα ζοφερές εικόνες από την πρόοδο της βουλγαρικής προπαγάνδας στη Μακεδονία, τόσο και οι μυστικές ζυμώσεις για την ανάληψη δράσης πολλαπλασιαζόταν.** Ο πρωταγωνιστικός ρόλος στον συντονισμό των κινήσεων πέρασε στα χέρια της Εθνικής Εταιρίας πατριωτικής οργάνωσης, η οποία ιδρύθηκε από επιφανή στελέχη της αθηναϊκής κοινωνίας. **Η Ε.Ε. συγκρότησε τον Ιούλιο του 1896 οκτώ αντάρτικα σώματα, αποτελούμενα από 500 περίπου αντάρτες, ανάμεσά τους και πολλούς Μακεδόνες πρόσφυγες που είχαν καταφύγει στη Θεσσαλία μετά την επανάσταση του 1878.** Στάλθηκαν όλοι τους στη Μακεδονία, στο πλαίσιο αντιπερισπασμού στην Πύλη για τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν την ίδια περίοδο στην Κρήτη. Το κίνημα του 1896 που είχε επικεφαλής τον οικοδόμο **Αθανάσιο Μπρούφα από το Αηδόνι Γρεβενών πνίγηκε τελικά στο αίμα από τον τούρκικο στρατό.** Οι πρωτοβουλίες της Ε.Ε.

Συνέχεια στην 5η σελ.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΠΡΑΜΑΤΙΩΤΗ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΡΑΜΑΤΙΩΤΗΣ

25ης ΜΑΡΤΙΟΥ 165 (ΣΤΑΣΗ ΚΑΨΗ) ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ. ΓΡΑΦ.: 210 50 19 520 - 210 50 51 800 FAX
ΚΙΝ. 6978 999620

ΜΕΣΙΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
HOMELAND SOLUTION

ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΕΣ
ΠΩΛΗΣΕΙΣ

ΚΑΜΠΕΤΣΗΣ ΚΩΣΤΑΣ

ΜΑΡΚΟΥ ΜΠΟΤΣΑΡΗ 14
ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ

ΤΗΛ.: 210 50.25.550
FAX.: 210 50.26.550
ΚΙΝ.: 6944.331.241

e-mail: landhome@otenet.gr

Παύλος Μελάς

Συνέχεια απ' την 4η σελ.

επαναλήφθηκαν ένα χρόνο αργότερα, κατά τη διάρκεια του ελληνοτουρκικού πολέμου, στην οροθετική γραμμή της Θεσσαλίας. Χαρακτηριστικό του ενθουσιασμού που επικρατούσε στις τάξεις του ελληνικού Στρατεύματος είναι μάλιστα το γεγονός ότι οι στρατιώτες οδηγούνταν στο μέτωπο – ανάμεσά τους ο νεαρός ανθυπολοχαγός Π. Μελάς- ζητωκραύγαζαν υπέρ της Μακεδονίας. Ίδιες ήταν οι αντιδράσεις του κόσμου στο Βελαστίνο και στη Λάρισα όπου έφταναν οι στρατιώτες προωθούμενοι στην πρώτη γραμμή της μάχης.

Αλλά η τραγική κατάληξη στον πόλεμο του 1897 προκάλεσε οδυνηρό σοκ στην ελληνική κοινωνία. Δεν ήταν τόσο η ήττα όσο η καταρράκωση του ηθικού ενός ολόκληρου λαού. Η εθελοντική προσφορά των ιδιωτικών σωματείων όσο σημαντική κι αν ήταν θεωρούνταν ανεπαρκής. **Για πρώτη φορά έγινε συνείδηση πως οι ιδιωτικές πρωτοβουλίες και κάθε φιλόδοξο σχέδιο προϋπόθετε πάνω απ' όλα συστηματική οργάνωση και σχεδιασμό.** Ο Π.Μελάς ήταν από αυτούς που αγανακτούσαν μπροστά στην αδράνεια της κυβέρνησης Θεοτόκη. Λάβαινε πύρινες επιστολές από τον γυναικάδελφό του Ίωνα Δραγούμη για δράση και καθημερινά οργάνωνε εράνους, σύχναζε σε καφενεία για να βλέπει τους Μακεδόνας χτίστες, συνέλεγε πληροφορίες για τους Μακεδόνας πρόσφυγες που έφθαναν στη Θεσσαλονίκη. Σκοπός ήταν η δυναμική κινητοποίηση του Ελληνισμού. **Το Φεβρουάριο του 1904 μαζί με άλλους φιλόδοξους συντρόφους ξεκίνησαν για μια μυστική αποστολή στη Μακεδονία με σκοπό να διαγνώσουν από κοντά την κατάσταση και να αναφέρουν στην Κυβέρνηση τις εντυπώσεις τους.** Ύστερα από περιπέτειες οι αξ/κοί επέστρεψαν σταδιακά στην Αθήνα στη διάρκεια της άνοιξης.

Τον Ιούλιο του ίδιου έτους ένα δεύτερο ανυπόμονο ταξίδι του επιβεβαίωσε τις αρχικές απόψεις του ότι η πολιτική της ευγενούς διπλωματίας, της ουδετερότητας και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας αδυνατούσε να προσσπίσει τα συμφέροντα του Μακεδονικού Ελληνισμού. Τον λόγο είχαν πλέον τα όπλα. **Στο τρίτο του ταξίδι σε συμπλοκή στο χωριό Στάτιτσα και πιθανολογείται από προδοσία, τραυματίστηκε θανάσιμα από απόσπασμα Τούρκων στρατιωτών.**

Ο Π. Μελάς παρόλο που δεν πέτυχε την απελευθέρωση των αλύτρωτων Ελλήνων δημιούργησε τη δική του παράδοση. Θεωρήθηκε πως αποτελούσε συνέχεια των απελευθερωτικών αγώνων των Κλεφτών. Δεν έχει σημασία το γεγονός ότι όλοι αυτοί οι «σταυραετοί» των ορέων δεν απελευθέρωσαν ούτε σπιθαμή ελληνικού εδάφους και ότι οι μόνες εδαφικές προσκτήσεις πριν από το 1912, όταν ο τακτικός Ελληνικός Στρατός απελευθέρωσε τους περισσότερους αλύτρωτους Έλληνες σε μια δεκαετία (1912-1922), τα Επτάνησα και η Θεσσαλία επιτεύχθηκαν δια της διπλωματίας. Δεν έχει επίσης σημασία ότι οι αλυτρωτικές επιχειρήσεις είχαν εν τέλει τεράστιο κόστος, το οποίο καλούνταν να καταβάλουν οι αλύτρωτοι με τη μορφή των σκληρών επιδρομών Ατάκτων Αλβανών, τους οποίους χρησιμοποιούσαν οι Τούρκοι για την καταστολή των εξεγέρσεων. Το έθνος έπλασε τους ήρωές του και τους προίκισε με τα γνωρίσματα της προτιμήσεώς του. Αποδέκτης και συνεχιστής αυτής της παραδόσεως υπήρξε και ο Π. Μελάς. Εξερχόμενος από την Ελλάδα στην αλύτρωτη Μακεδονία το φθινόπωρο του 1904 είχε απόλυτη συναίσθηση του ρόλου που εκαλείτο να παίξει: ήταν «αρματολός», ήρωας αγωνιστής του έθνους, φορούσε τη μακεδονίτικη τοπική «αρματολική» ενδυμασία και τα βαριά τσαρούχια, καθώς και όλον τον διάκοσμο του παραδοσιακού παλληκαριού, έφερε δε μαζί του αρκετούς «αρματολούς» Κρήτες πολεμιστές, αλλά και ληστές.

Μετά το θάνατο του Μελά ο ελληνισμός κατάλαβε ότι έπρεπε να αγωνιστεί. Τα νέα για τις διώξεις και τις εκτεταμένες καταστροφές προξένησαν βαθιά αγανάκτηση στον αθηναϊκό λαό. Τότε 700-1000 Έλληνες από την κυρίως Ελλάδα, τα νησιά, την Κρήτη και την Κύπρο αγωνίσθηκαν στα βουνά της Μακεδονίας επί 4 έτη. Εάν όμως δεν τους βοηθούσε ο σλαβόφωνος ελληνισμός με αρχηγούς σαν τον καπετάν Κώττα δεν θα είχε κατορθωθεί τίποτε. Μόνος του ο σλαβόφωνος ελληνισμός αυτενέργησε, βρήκε καταφύγιο στα σώματα των Ελλήνων, τα επάνδρωσε, πολέμησε και επιβλήθηκε.

E.N.

Ο αλυτρωτισμός των Σκοπίων

Με την πράξη της ιδρύσεώς του και με όλες τις μετέπειτα πράξεις του υπό όλες τις πολιτειακές μορφές του, από το 1944 έως το 2007, στο κράτος των Σκοπίων θεμελιώνεται το κρατικό ιδεολόγημα του «μακεδονισμού» το οποίο κατασκευάζει την εθνική υπόσταση και την «ιστορική» αποστολή τόσο του Κράτους όσο και του σλαβικού τμήματος του πολυεθνικού του πληθυσμού.

Το κρατικό ολοκληρωτικό ιδεολόγημα του «μακεδονισμού» όπως καλλιεργείται στο Κράτος των Σκοπίων, κηρύσσει ότι:

1. Η Μακεδονία υπήρχε ανέκαθεν «ενιαία» και κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους 1912-1913 διαμελίστηκε μεταξύ Ελλήνων, Βουλγάρων και Σέρβων ενώ αργότερα ένα μικρό τμήμα της περιήλθε στην Αλβανία.

2. Η Σερβική Μακεδονία (Vardaska έως το 1941) απελευθερώθηκε το 1944 και αποτελεί το μητροπολιτικό κέντρο του «κατακερματισμένου μακεδονικού έθνους».

3. Η ελληνική Μακεδονία τελεί υπό την κατοχή της Ελλάδας που υπέβαλε σε γενοκτονία τον μακεδονικό Λαό και σκοπός τους είναι η απελευθέρωσή της και ενσωμάτωσή της στην «ελεύθερη Μητέρα Πατρίδα» δηλ. τα Σκόπια.

4. Οι αρχαίοι Μακεδόνας δεν ήταν Έλληνες. Οι Έλληνες σφετερίζονται την Ιστορία και τον πολιτισμό και την ονομασία των αρχαίων Μακεδόνων που είναι πρόγονοι του «μακεδονικού έθνους» των Σκοπίων.

Τα επιχειρήματα είναι σαθρά έως γελοία αλλά, παρά ταύτα τα αποδέχονται δεκάδες πολιτισμένα Κράτη και οι ΗΠΑ προκειμένου να υπηρετήσουν δικά τους συμφέροντα και ανομολόγητες γεωστρατηγικές επιδιώξεις

κοινωνίας του και στην κρατική του υπόσταση και ασφάλεια αποτελεσματικότερα και σταθερότερα από το σύνολο των λοιπών ευρωπαϊκών χωρών χωρίς μάλιστα καμία άλλη επιδίωξη παρά μόνο την ειρήνη, την παραγωγική συνεργασία και την κοινή αξιοπρέπεια.

Αυτή η υπαρξιακή αντίφαση συνιστά την ουσία της ανθρωπίνης τραγωδίας. Οποιαδήποτε ελληνική υπογραφή για παραχώρηση του ονόματος «Μακεδονία» θα δώσει δικαιώματα σε Αλβανούς και Βουλγάρους και οποιοδήποτε ισχυρό να χρησιμοποιήσει το όνομα σε βάρος μας **αφού εμείς το παραχωρούμε.** Οι κάτοικοι των Σκοπίων δεν αρκούνται στην αναγνώριση όλων των άλλων κρατών. **Ενδιαφέρονται κυρίως για την ελληνική υπογραφή. «Αυτός που υφαρπάζει κάτι από άλλον, όσοι και να τον δεχθούν μόνο η αναγνώριση από τον δικαιούχο τον ησυχάζει».**

Η Ελλάδα οφείλει να καταγγείλει τα Σκόπια στα διεθνή φόρα και να τεθεί βέτο στην είσοδό τους στους διεθνείς οργανισμούς, αφού η ενδιάμεση συμφωνία κουρελιάστηκε παρά την απάλειψη των επιθετικών εκφράσεων από το Σύνταγμά τους, την υποστολή του ήλιου της Βεργίνας από την επίσημη εθνική σημαία και τη χρήση προσεκτικής διπλωματικής γλώσσας.

Οι εκδηλώσεις του αλυτρωτισμού, ιδίως σε θάρος της Ελλάδας, παραμένουν διάχυτες σε όλο το πολιτικό εικοκοδόμημα της γείτονος. Αποτελούν δε συστατικό στοιχείο του τρόπου διαπαιδαγωγής της νεολαίας ιδιαίτερα στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Χάρτης του κράτους των Σκοπίων που περιγράφει την εγκατάσταση των σλαβικών φύλων στη Μακεδονία. Η «Μακεδονία» αντιδιαστέλλεται με την Ελλάδα. Σημειώνονται τα «εθνοτικά και γεωγραφικά όρια της Μακεδονίας».

τους στην περιοχή. Ασφαλώς διαπράττουν σοβαρό λάθος σε βάρος των δικών μας συμφερόντων. **Το κράτος των Σκοπίων είναι μικρό αλλά μπορεί να αποδειχθεί καταστροφικό όταν χρησιμοποιηθεί από ισχυρούς τρίτους.** Και για τον σλαβικό πληθυσμό των Σκοπίων, ο «μακεδονισμός» έχει αναχθεί πλέον σε υπαρξιακό ζήτημα, που για να τροφοδοτηθεί και να επιβιώσει προϋποθέτει οπωσδήποτε έναν εξίσου κατασκευασμένο «εχθρό» την Ελλάδα.

Ταυτόχρονα, όμως, τούτο το Κράτος και ο σλαβικός πληθυσμός του έχει πλήρη συνείδηση - και καθημερινή απόδειξη - ότι αυτός ακριβώς ο «εχθρός» του η Ελλάδα, αποφασιστικότερα, αποτελεσματικότερα και πειστικότερα από κάθε άλλη γειτονική του χώρα έχει συνδράμει στην οικονομική του ανάπτυξη, στον ευρωπαϊκό του προσανατολισμό, στη συνοχή της πολυεθνικής

Και όμως στα Σκόπια υπάρχει κάποιος που κάνει αντίσταση. Είναι ο Αρχιεπίσκοπος Αχριδών και Μητροπολίτης Σκοπίων π. Ιωάννης που δέχεται αλλεπάλληλες καταδικαστικές αποφάσεις από τα ποινικά δικαστήρια των Σκοπίων επειδή είχε το θάρρος να διακηρύξει ότι η «Μακεδονική Εκκλησία των Σκοπίων είναι σχισματική, γιατί περιφρονεί βασικές αρχές της Ορθόδοξου Εκκλησιολογίας και προτάσσει εθνοφυλετικές σκοπιμότητες».

Σύρθηκε στις φυλακές με σκοπό την σωματική και ηθική εξόντωσή του. Δυστυχώς μια χώρα που ισχυρίζεται ότι σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και επιθυμεί να ενταχθεί στο ΝΑΤΟ και στην Ε.Ε., στο βέθος στηρίζει ένα απολυταρχικό καθεστώς υπό τη σιωπηλή αδράνεια και αδιαφορία της Ε.Ε. και των Η.Π.Α.

Ελένη Ντανά

Κοινωνικά

Γάμοι

— Η **Ελευτεράτου Δήμητρα**, κόρη του **Νώντα Ελευτεράτου** και της **Μαρίας Αλεξοπούλου**, παντρεύτηκε στις 6-10-2007 τον **Γραβόπουλο Νικόλαο** στον Ιερό Ναό Αγ. Ταξιάρχη στο Περιστέρι.

Ευχόμαστε στους νεόνυμφους να ζήσουν ζωή ευλογημένη!

Θάνατοι

— Η **Βλάχου Αθανασία**, κόρη της **Πολυτίμης Βλάχου (το γένος Γούλα)** και μόνιμος κάτοικος Καρπενησίου, απεβίωσε στις 11-10-2007 σε ηλικία 46 ετών και η κηδεία έγινε στα Σελλά.

Αιωνία της η μνήμη.

Μνημόσυνα

— Η **Σταυρούλα Παπαδοπούλου** τέλεσε το ετήσιο μνημόσυνο της μητέρας της **Βαγγελή Καλύβα** στις 11-11-2007 στο Δυτικό Παπαρούσι.

Αιωνία της η μνήμη.

Νεκρολογία

Μαγδαληνή Κοτρώτσου (1925-2007)

Η **Μαγδαληνή Κοτρώτσου** γεννήθηκε στο Δ. Παπαρούσι. Ήταν το τέταρτο κατά σειρά παιδί του **Νικόλαου** και της **Μαρίας Αναστάση** (πρώτος ήταν ο **Σπύρος**, δεύτερος ο **Γιάννης**, τρίτος ο **Βασίλης**, τέταρτη η **Μαγδαληνή**, πέμπτη η **Ευανθία** και έκτος ο **Χρυσόστομος**). Εκεί μεγάλωσε, πήγε σχολείο με δύσκολα παιδικά χρόνια αλλά και όμορφα... Σε νεαρή ηλικία έχασε τη μητέρα της, ο δε πατέρας της ήταν ανάπηρος πολέμου και ήταν εκείνη που έπρεπε να αναλάβει τη φροντίδα της οικογένειας. Μεσολάβησαν τα χρόνια της κατοχής, του εμφυλίου, ο ξεριζωμός, έφυγαν από το χωριό και εγκαταστάθηκαν στο Παναιτώλιο Αιτωλοακαρνανίας όπου και παρέμειναν για τρία χρόνια. Μαύρα χρόνια όπως χαρακτηριστικά έλεγε η ίδια. Κοιτάζω τη φωτογραφία της εποχής εκείνης με την αφιέρωση: «**Ενθύμιον τη 24-2-50. Διαμένω εις Παναιτώλιον, από την νεαράν μου ηλικίαν η ζωή μου περνάει με πίκρες και με θάσανα. Ωρα 9η πρωινή και ημέρα Πέμπτη. Μαγδαληνή.**» Εκεί άρχισαν και τα πρώτα προβλήματα με την υγεία της. **Ο εμφύλιος σταμάτησε, επαναπατρίστηκαν, γύρισαν πίσω στο χωριό. Όλα τα θρήκαν ρημαδιό... Ξεκίνησαν από την αρχή να στήσουν ξανά το νοικοκυριό... Σιγά – σιγά τα κατάφεραν.** Αργότερα τα αδέρφια της έφυγαν για την Αυστραλία, πρώτα ο Βασίλης αργότερα η Ευανθία και ο Χρυσόστομος. Εκείνη έμεινε πίσω με τον πατέρα. **Παντρεύτηκε με τον Απόστολο Κοτρώτσο από την Επισκοπή Ευρυτανίας και απέκτησε δύο κόρες τη Μαρία και τη Νίκη.** Η ζωή δίπλα στο σύζυγο και τα παιδιά ήταν υπέροχη παρ' όλα τα προβλήματα υγείας που την ταλαιπωρούσαν κατά καιρούς και τα οποία πάντα ξεπερνούσε με τη βοήθεια του Θεού. Εφέτος το καλοκαίρι έδωσε ξανά τη μάχη για τη ζωή που όμως δεν κατάφερε να την κερδίσει...

Είκοσι Αυγούστου ήτανε ξημέρωνε Δευτέρα
Που έφυγες μανούλα μου προτού χαράξει η μέρα.
Άφησες τα κορίτσια σου τη Νίκη, τη Μαρία
Το λατρεμένο σύζυγο σε πήρε η Παναγία.
Στερέψανε τα δάκρυα σκοτεινίασε ο κόσμος
Δεν έχει νόημα η ζωή αβάσταχτος ο πόνος.
Μεγάλη η απουσία σου μανούλα αγαπημένη
Ποιος θα μας δίνει συμβουλές ποιος θα μας περιμένει;
Εκεί ψηλά στους ουρανούς θέλω να μεσιτεύεις
Στον Κύριο τον Ιησού και να μας προστατεύεις.
Άγγελος ήσουν μάνα μου όλους τους αγαπούσες
Μια θέση στον Παράδεισο γι' αυτό αγωνιούσες.
Προσεύχομαι στην Παναγία με δάκρυα στα μάτια
Να σ' έχει δίπλα της μαμά στα ουράνια παλάτια.
Καλό ταξίδι Μαγδαληνή! Καλό ταξίδι μαμά:
Δε θα σε ξεχάσουμε ποτέ...
Ο σύζυγος **Απόστολος**. Οι κόρες σου **Μαρία και Νίκη**.

Η διατροφή μας στα δύσκολα χρόνια

Γράφει η Κων/να Κατεργάρη

Αρχίζοντας απ' τα προκατοχικά χρόνια, να θυμηθούμε πως το ψωμί της εποχής εκείνης ήταν η «**μπομπότα**». Το καλαμποκίσιο ψωμί, που γινόταν με προζύμι στη γάστρα, ή «**λειψό**» που ψηνόταν στη χόβολη τυλιγμένο με φύλλα κουτσουπιάς ή καρυδιάς, το λεγόμενο «**κραμποκούκι**».

Ζεστό, νόστιμο συνδυασμένο με τυρί ή βούτυρο ή τρυψάνα στο γάλα. Στα δύσκολα χρόνια της κατοχής κι αυτή η μπομπότα ήταν λιγοστή και σε πολλούς ανύπαρκτη. Πολλοί έφαγαν ψωμί από βελανίδια και από αλεσμένα κοτσάνια καλαμποκιού.

ΟΙ ΠΙΤΕΣ

Ήταν το εθνικό φαγητό του χωριού μαζί με τα φασόλια. Το χωριό πλούσιο σε χορταρικά μοσχοβολούσε λαχανόπιτες, κολοκυθόπιτες, μακαρονόπιτες, τραχανόπιτες, λαχανόψωμο και ζυμαρόπιτες. Μεγάλη η οικογένεια, μεγάλο και το ταψί στη μέση του τραπεζιού. Τα φύλλα φτιαγμένα με τον

πλάστη στο πλάστηρι.

Η ΚΟΥΡΚΟΥΤΗ

Γνωστή πολύ για τότε, νόστιμη κρέμα με γάλα και αλεύρι και πολύ ωφέλιμη για τα μικρά παιδιά.

ΖΥΜΑΡΟΠΙΤΑ

Νερό ή γάλα με αλεύρι, λίγα αυγά, τυρί και βουτυράκι χόρταινε όλη η οικογένεια.

ΚΑΤΣΑΜΑΚΙ

«Χοχλαστό νεράκι λίγο – λίγο καλαμποκίσιο αλευράκι έτοιμο το κατσαμάκι.»

Ήθελε μπόλικο λάδι, αλλά η τσίκνα που κόλαγε στον πάτο του κακαβιού ήταν νοστιμότητα.

ΞΕΧΑΣΜΕΝΑ ΟΛΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΚΡΑΣΙ

Αυτό το ευλογημένο ποτό, το κρασάκι, είχαν οι περισσότεροι, δικό τους. Συνόδευε πάντα το φαγητό τους κανένα ποτηράκι για να δώσει δυνάμεις μετά από μια κατάκοπη μέρα.

Αγροφύλακας στο Παπαρούσι

Καρπενήσι, 23 Οκτ. 2007

Αγαπητοί φίλοι

Έλαβα το 6ο φύλλο της εφημερίδας σας «Παπαρουσιώτικοι Αντίλαλοι». Σας ευχαριστώ και σας συγχαίρω για την προσπάθειά σας και για την πολύ καλή ύλη που συλλέγετε και δημοσιεύετε.

Σας στέλνω κι εγώ – μικρή προσφορά – **ένα συμβόλαιο του 1903 έτους, που αφορά σε πρόσληψη ιδιωτικού αγροφύλακα από κάποιον συγχωριανό σας.** Δυστυχώς δεν μπόρεσα να βρω βιογραφικά στοιχεία των συμβαλλομένων. Αν μπορείτε εσείς, θα ήταν ευχής έργο. Επίσης, σας επισυνάπτω ένα μικρό σημείωμα περί αγροφυλακής. Είναι λήμμα από την Εγκυκλοπαίδεια του Πυρσού, Μ.Ε.Ε.... Φιλικά **Ι. Μαυρομήτης** Υ.Σ. Πάντα στη διάθεσή σας.

Αγροφυλακή. Είναι ο θεσμός που προβλέπει την τήρηση της τάξης και ασφάλειας στην ύπαιθρο. Με τη λέξη αυτή δηλώνεται το σώμα που εκτελεί αστυνομικά καθήκοντα στις αγροτικές περιοχές.

Ιστορικό. Η αγροφυλακή οργανώθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα με το διάταγμα της 31-12-1836, το οποίο τροποποιήθηκε με νόμο τη 15-9-1856. Οι αγροφύλακες εκλέγονταν από τους ιδιοκτήτες κτημάτων κάθε περιφέρειας, διορίζονταν από τον δήμαρχο και μισθοδοτούνταν από το δημοτικό Ταμείο. **Υποχρεώνονταν να καταθέτουν εγγύηση για αποζημίωση των ιδιοκτητών σε περίπτωση ζημίας στα κτήματά τους και της οποίας δεν ανακάλυπταν τον αυτουργό.** Είχαν το δικαίωμα να οπλοφορούν και να ανακρίνουν. Μ.Ε.Ε. τ Α, 503

Αριθ. 83

Έκθεσις ορκωμοσίας αγροφύλακος

Εν Καρπενησίω και εν τω Ειρηνοδικειακώ καταστήματι σήμερα την εικοστήν πρώτη Ν(οε)μβρίου του 1903 έτους ημέραν Παρασκευήν και ώραν τρίτην μεταμεσημβριάν, ενώπιον εμού του Ειρηνοδίκου Ευρυτανίας Χρ. Κανελλοπούλου παρουσία και του Γραμματέως Σταύρου Παπακαλού ενεφανίσθη αυτοπροσώπως ο **Σερ. Δ. Αντωνόπουλος κάτοικος Παπαρουσίου** όστις μας υπέδειξε το υπ' αριθ. 980 και υπό σημερινήν χρονολογίαν έγγραφον του Αστυνομίου Καρπενησίου εξ ου προκύπτει ότι ούτος δυνάμει του άρθρου 21 του Β.ΡΠΗ! νόμου, της υπ' αριθ. 2462 εγκριτικής διαταγής του Νομάρχου Ευρυτανίας και της από 5 τρέχο-

ντος μηνός ε.ε. αιτήσεως του **Δημ. Αντωνόπουλου** κατοίκου του χωριού Παπαρουσίου, **διωρίσθη αγροφύλαξ** προς φύλαξιν των εν τη θέσει **Σουφ-Μηλιώτικα** και **Παλουργιά** της περιφέρειας του χωριού Παπαρουσίου λειβαδίων του ρηθέντος αιτούντος επί δύο έτη από σήμερα, και ητήσατο να δώση τον της υπηρεσίας του νομομισμένον όρκον, επί τη βάσει της εκ Δρχ. 66 και 66% αντιμισθίας του, προσελθών δε και θεις την δεξιάν του επί του Ιερού Ευαγγελίου έδωκε τον όρκον ως εξής. «**Ορκίζομαι να επαγρυπνώ πιστώς ακριβώς και ειλικρινώς εις την φύλαξιν των εν τη θέσει Σουφ-Μηλιώτικου και Παλιουργιά της περιφέρειας του χωριού Παπαρουσίου λειβαδίων του αιτούντος Δημήτρ. Αντωνόπουλου δια δύο έτη από σήμερα, χωρίς να χαρισθώ εις ουδένα δια καμμίαν αιτίαν και θλάβην τρίτου, και να καταγγέλλω τας ζημίας εις τον αρμόδιον αστυνόμον. Ούτως είημι ο Θεός βοηθός και το Ιερόν Ευαγγέλιον.**»

Προς βεβαίωσιν συνετάχθη η παρούσα έκθεσις ήτις αναγνωσθείσα και βεβαιωθείσα υπογράφεται νομίμως, πλην του ορκισθέντος ομολογήσαντος άγνοιαν γραμμάτων.

Ο Ειρηνοδίκης Χρ. Κανελλόπουλος

Πρόσφατα έργα

1. Τοποθετήθηκαν φέτος το καλοκαίρι ξύλινα καλαισθητα καλάθια συλλογής απορριμμάτων και στους δύο μαχαλάδες σε καίρια σημεία. Έτσι ο καθένας έβρισκε πού να πετάξει το σκουπιδάκι του κατά τη διάρκεια της βόλτας του. **Έγιναν με δωρεά του δήμου και μέριμνα της τοπικής αρχής.**

2. Έγινε καθαρισμός στη βρύση της Γιαρογιάννεβας και του δρόμου μέχρι το σπίτι του Κ. Βλάχου. **Όπως μας διαβεβαίωσε η τοπική αρχή θα συνεχιστεί η διάνοιξη μέχρι την Αγία Παρασκευή.**

3. Έγινε καθαρισμός του χώρου της Παναγίας. Μπήκε ο φωτισμός στον προαύλιο χώρο, **μένει ακόμα όμως η τελική διαμόρφωση και αξιοποίησή του.**

4. Έγινε ο καθαρισμός της δεξαμενής αρδεύσεως και ο καθαρισμός υδραύλακα στο Δ. Παπαρούσι.

A.K.N.

Ψηλαφίζοντας την παράδοση...**Βραδιά παρασκευής βούτυρου**

Όπως είχαμε υποσχεθεί στον εαυτό μας πέρυσι, μετά την αξιόλογη εμπειρία παρασκευής τραχανά, έτοιμο και φέτος με έντονα στοιχεία της νοσταλγίας οι μεγαλύτεροι, της περιέργειας και αυθόρμητου κεφιού οι νεότεροι, προβήκαμε στην τελετουργική αναβίωση μιας πατρογονικής μας οικοπαραγωγής, την παρασκευή του «βούτυρου».

Επικεφαλής της ομάδας μας και συντονίστρια της όλης διαδικασίας ήταν η συγχωριανή μας **Ν. Κατεργάρι** και μέλη της η υπογράφουσα και μέρος της εκλεκτής νεολαίας του χωριού μας, (πολλοί είχαν ήδη αναχωρήσει από το χωριό) οι: **Θεοδώρου Χ. Γιάννης, Κατσάνου Αλκμήνη, Χαραλαμπίδης Κ. Γιώργος, Πλέσσας Γιώργος, Κατσάνου Πολυτίμη, Θεοδώρου Αλίκη, Πολυτάρχου Θεοδόσης, Περιχάρης Αργύρης και Περιχάρης Φώτης.**

Ο ξύλινος κοπανέλος μας παραχωρήθηκε από τη **Φωτεινή Ντανά** και το φρέσκο γάλα από την παραγωγή των **αδερφών Παπαδόπουλου**, με ιδιαίτερη προθυμία και ενδιαφέρον, γι' αυτό και τους ευχαριστούμε θερμότατα.

Έγινε η κατάλληλη προετοιμασία του κοπανέλου, τον ζεματίσαμε, του ρίξαμε μπόλικο νερό 2 - 3 μέρες πριν ώστε να φουσκώσει και να στεγανοποιηθεί, αφήσαμε και το γάλα 2 - 3 μέρες να «χοντύνει» στον τενεκέ και όταν ήρθε

στη συνέχεια όταν συλλέχθηκε με προσοχή από την επιφάνειά του, στερεοποιήθηκε με τη προσθήκη κρύου νερού μέσα σε ένα βαθύ δοχείο και τους προσφέρθηκε λευκότατο και πεντανόστιμο προς βρώση αλειμμένο πάνω σε φρυγανιά.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι η παραγωγή του βούτυρου με τον ανωτέρω τρόπο, ήταν αναπόσπαστο κομμάτι της οικιακής παραγωγής μέχρι τα τελευταία χρόνια στο χωριό μας. Το γάλα που απέμεινε μετά το κοπάνισμα και που είχε ξινή γεύση (το γνωστό ξυνόγαλο), είχε και πρόσθετη χρησιμότητα αφού το έβραζαν στη συνέχεια και έφτιαχναν **κλωτσούρι** (τυρί χωρίς λιπαρά, πολύτιμο υλικό για κάθε λογής πίτες, τραχανάδες κ.τ.λ.).

Το τελικό υπόλειμμα μετά κι απ' αυτή τη διαδικασία, ήταν το προϊόν **καπέτης**, που κι αυτό δεν το πετούσαν αλλά το χρησιμοποιούσαν για τροφή στα γουρούνια τους ανακατεύοντάς το με φλούδες από κολοκύθια.

Προσωπική μου άποψη είναι πως αξίζει στις λίγες ημέρες διακοπών που διαθέτουμε ο κάθε ένας μας στο χωριό να προσπαθούμε να αξιοποιούμε το χρόνο των νέων παιδιών μας με δημιουργικές και ωφέλιμες στιγμές.

Αυτοί οι βιωματικοί τρόποι προσέγγισης της παράδοσής μας, εμπλουτίζουν ανεξίτηλα

η ώρα, σε κατάλληλη ατμόσφαιρα άρχισε η διαδικασία με το χτύπημα του γάλατος. Η κ. Ντίνα μάς έδειξε με υπομονή την τεχνική του κοπανίσματος (το χέρι διαγράφει ημικυκλική τροχιά στο ανεβοκατέβασμα του κοπανόξυλου) και στη συνέχεια όλοι μας με τη σειρά, γευτήκαμε τη διαδικασία, χωρίς να λείπουν απ' τα παιδιά τα πειράγματα της νεανικής τους αυθορμητικότητας. Υπάκουα όμως και συνεργάσιμα μέχρι τέλους, ακόμα και τα πλέον μικρότερα, (κράτησε περίπου 1 1/2 ώρα) με φαγοπότη ανάμεσα και μουσική δημοτική διάνθιση και χορό, έβαλαν για μια ακόμα φορά τη δική τους πινελιά στην παραδοσιακή αναβίωση. Η περιέργειά τους για το πώς το κοπανισμένο γάλα θα έδινε το πολυτιμότερο προϊόν του βούτυρου, ικανοποιήθηκε

τις παιδικές ψυχές τους με στοιχεία ελληνικά, στήνουν γέφυρες επικοινωνίας με τους προγόνους τους μειώνοντας τις πιθανότητες αναζήτησης και δαλεασμού από διάφορα προσδευτικά άλλοθι και αντιπαραδόσεις επικίνδυνες που μόνο αποδυνάμωση στα παιδιά μας μπορεί να φέρουν.

Αθανασία Κ. Ντανά

ΥΓ. Επόμενοι στόχοι μας να ζυμώσουμε και να ψηθούμε ψωμί στη γάστρα, να ανοίξουμε φύλλο και να φτιάξουμε παραδοσιακές πίτες με τον πλάστη, να βοσκήσουμε και ν' αρμέξουμε τα προβατάκια και τα γίδια του χωριού μας. Η ομάδα μας την όρεξη για καινούργιες εμπειρίες την έχει, βοηθείστε μας να τις αποκτήσουμε και να τις γευτούμε.

Ηλίας Καρανίκας

Συνέχεια απ' την 1η σελ.

πτομερή συνέντευξη για τους στόχους του τονίζοντας ότι η ανάπτυξη της Ευρυτανίας δεν θα βοηθήσει μόνο τον τοπικό πληθυσμό αλλά ολόκληρη την Ελλάδα.

Με έμφαση τονίζει ότι έχει φυλάξει πρόβατα μέχρι τα 25 και έχει αρμέξει πολύ περισσότερο από πολλούς άλλους. Δεν ντρέπεται να πει ότι από αυτά σπούδασε. Και όταν βλέπει τους συμπατριώτες του σε αυτό το επίπεδο πεισμώνει και θέλει να τρέχει για όλους γιατί η πείνα, η ανεργία, η ανεργία δεν έχουν χρώμα ούτε πολιτική παράταξη.

Όραμά του είναι να αποκτήσει ο νομός βασικό οδικό δίκτυο στην εισσοδο και έξοδο του και κυρίως να ολοκληρωθεί ο δρόμος

των **Αγράφων** που να τα συνδέει με το Καρπενήσι και με την Καρδίτσα, τη Θεσσαλία και τη Β. Ελλάδα.

Σκοπός του είναι να γνωρίσει όλους τους συμπατριώτες του και απευθύνεται σ' αυτούς ανεξαρτήτως χώρου και του τι θα ψηφίσουν την επόμενη φορά. **Θέλει από αυτούς να δυναμώσουν τον τόπο μας να ξαναγυρίσουν τα πολιτικά τους δικαιώματα στον τόπο μας ή σαν ετεροδημότες. Είναι ο μόνος τρόπος να ενισχυθεί η περιοχή.**

Θεωρεί ότι η προστασία του περιβάλλοντος θα μπορούσε να αποτελέσει τη λύση της ανεργίας στην Ευρυτανία. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τα δάση για να μη παρουν φωτιά θέλουν καθαρισμό με πολλά μεροκάματα, που κάποιος πρέπει να τα ζητήσει από το Υπουργείο.

Στην άποψη που θέλει τον τουρισμό ως οικονομική μονοκαλλιέργεια στην Ευρυτανία και με αυτό το πρόγραμμα αγνοούνται παντελώς οι υπόλοιπες δυνατότητες του νομού, αντιτάσσει ότι δεν πρέπει να στηριζόμαστε μόνο σε ένα πόδι αλλά σε δυο και τρία αν είναι δυνατόν. **Η κτηνοτροφία στον τόπο μας μπορεί να αναπτυχθεί και να διαφυλαχθεί το ανεκτίμητο κεφάλαιο του φυσικού κάλλους για το οποίο έρχεται και ο κόσμος στην Ευρυτανία. Έρχονται όμως και για να δουν πως ζει ο μόνιμος κάτοικος και για να απολαύσουν τα παραδοσιακά προϊόντα του τόπου μας.** Πρέπει να δοθεί ευκαιρία σε ένα δεύτερο σκέλος που είναι η κτηνοτροφία της υπαίθρου. Και εδώ τονίζει πως δεν μπορεί να θέλουμε από τη μια άκρεια τη φυσική ομορφιά και την άγρια ζωή, από την άλλη όμως να μη αποζημιώνουμε ικανοποιητικά τον κτηνοτρόφο της Ευρυτανίας που του ρημάζουν κάθε χρόνο το κοπάδι οι λύκοι, όταν τα ποιμενικά σκυλιά που κάποτε τον προστάτευαν τείνουν προς εξαφάνιση.

Λίγα λόγια για το βιογραφικό του. Γεννήθηκε στο χωριό Χρύσω το 1946 όπου έμαθε να πρώτα του γράμματα. Αποφοίτησε από το 1ο Γυμνάσιο Αρρένων Λαμίας και στη συνέχεια φοίτησε στην Ιατρική Σχολή Αθηνών. Όλα τα έτη ήταν υπότροφος του Συλλόγου των εν Αμερική Ευρυτάνων «Το Βελούχι». Υπηρέτησε ως αγροτικός γιατρός στο Ιατρείο Δ.Φραγκίστας. Εξειδικεύτηκε στην Χειρουργική και Τραυματιολογία. Εξειδικεύτηκε στην Ορθοπαιδική Παίδων και ανακηρύχθηκε διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών. Μετεκπαιδεύτηκε στη Μ. Βρετανία στην αντιμετώπιση όγκων του μυοσκελετικού συστήματος στα παιδιά και στη χρήση υπερήχων στην Ορθοπαιδική. Από τις αρχές του 1997 διηύθυνε την Α' Ορθοπαιδική Κλινική του Νοσοκομείου Παίδων «Αγλαΐα Κυριακού» και από το 1999 μέχρι σήμερα διευθύνει την Ορθοπαιδική Κλινική του Νοσοκομείου Παίδων «Αγία Σοφία». Έχει πλούσιο επιστημονικό έργο και έντονη πολιτική συμμετοχή σε οργανώσεις.

Ε. Ντανά

Παπαρουσιώτικοι αντίλαλοι

Τριμηνή έκδοση του Συλλόγου

Παπαρουσιωτών Ευρυτανίας

Ιδιοκτήτης: Σύλλογος Παπαρουσιωτών

Ευρυτανίας «Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ»

Εκδότης - Δ/τής: Βλασόπουλος Παν.

Κυκλάδων 86 Πετρούπολη 13231 τηλ.: 210-5018876

Επιμέλεια ύλης: Το Δ.Σ.

Ηλεκτρονική Σχεδίαση - Εκτύπωση:

Εκδόσεις-Γραφικές τέχνες Καρπούζη

Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.

Θεοδοσίου 23 Ίλιον

Τηλ.-fax: 210-2619003 & 210-2619696

e-mail:karpouzi@otenet.gr

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ

3 etem s.a ΠΟΡΤΕΣ - ΠΑΡΑΘΥΡΑ

Σοφρώνης Κωνίνος

ΠΟΤΑΜΟΥΛΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΤΗΛ: 26410 - 41237 - 41213
KIN: 6977 - 615744

Πράγματα που ποτέ δεν ξέρατε ότι μπορεί να κάνει το κινητό σας

Υπάρχουν μερικά πράγματα που μπορεί να κάνετε σε κατάσταση ανάγκης: Το κινητό μπορεί πραγματικά να σας σώσει τη ζωή σε κατάσταση ανάγκης. Σημειώστε μερικά πράγματα που μπορείτε να κάνετε μ' αυτό:

1 Ο αριθμός ανάγκης 112. Αν βρεθείτε σε περιοχή χωρίς σήμα του δικτύου σας και είναι ανάγκη να τηλεφωνήσετε, καλέστε 112 και το κινητό σας, θα ψάξει να βρει οποιοδήποτε δίκτυο που υπάρχει για να αποκτήσετε επικοινωνία. Μπορεί να κληθεί και με το πληκτρολόγιο κλειδωμένο! Δοκιμάστε το!

2 Κλειδώστε τα κλειδιά του αυτοκινήτου σας μέσα σ' αυτό και το αυτοκίνητό σας κλειδώνει και ξεκλειδώνει με τηλεκοντρόλ;

Μπορεί να σας συμβεί κάποια μέρα! Έχετε εφεδρικά κλειδιά στο σπίτι ή κάπου αλλού; Καλέστε με το κινητό σας κάποιον που είναι εκεί στο κινητό του. Κρατήστε το κινητό σας περίπου 30 εκατοστά από το σημείο λήψης του αυτοκινήτου σας και πείτε το άτομο που είναι στο σπίτι σας να πατήσει το τηλεκοντρόλ κοντά στο κινητό του.

Το αυτοκίνητό σας θ' ανοίξει. Σας απαλλάσσει από το να ζητήσετε από κάποιον να διανύσει πολλά χιλιόμετρα για να σας τα φέρει, ιδιαίτερα αν βρίσκεσθε πολύ μακριά από το σπίτι σας.

3 Εξαντλημένη μπαταρία. Έστω ότι η μπαταρία σας είναι πολύ χαμηλή και περιμένετε ή θέλετε να κάνετε κάποιο επείγον ή σημαντικό τηλεφώνη-

μα και δεν έχετε φορτιστή ή πρίζα κοντά σας.

Τα κινητικά NOKIA έχουν εφεδρική μπαταρία! Για να την ενεργοποιήσετε πιέστε *3370#

Το κινητό σας θα λειτουργήσει με την εφεδρική ισχύ και θα δείξει αύξηση στην ισχύ του 50%.

Η εφεδρική αυτή ισχύς θα φορτισθεί όταν φορτίσετε το κινητό σας την επόμενη φορά.

4 Πώς να αχρηστέψετε το κινητό που τυχόν σας κλέψανε; Ανακαλύψτε τον αύξοντα αριθμό του κινητού σας, πατώντας τα πλήκτρα: *#06#

Ένας κώδικας 15 ψηφίων θα εμφανισθεί στην οθόνη. Ο αριθμός αυτός είναι μοναδικός για το κινητό σας. Γράψτε τον κάπου σε ασφαλές μέρος.

Αν ό μη γένοιτο, σας κλέψουν το κινητό σας, καλέστε την εταιρία σας και δώστε τους τον κώδικα αυτόν.

Αυτοί μπορούν να αχρηστέψουν το κλεμμένο κινητό σας.

Ακόμα κι αν οι κλέφτες αλλάξουν την κάρτα SIM, το κινητό σας θα τους είναι εντελώς άχρηστο. Είναι μάλλον βέβαιο ότι δεν θα πάρετε το κινητό σας πίσω, αλλά τουλάχιστον θα ξέρετε ότι όποιος και να σας το έκλεψε, δεν μπορεί ούτε να το χρησιμοποιήσει, ούτε να το πουλήσει. Αν αυτό το κάνουμε όλοι, τότε δεν θα υπάρχει λόγος για κανέναν να κλέβει κινητά τηλέφωνα!

Αναδημοσίευση απ' την εφημ. "ΣΥΓΚΡΕΛΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ"

Θετική εξέλιξη για το περιβάλλον αρνητική για τους κυνηγούς

Οι φωτογραφίες από κυνήγι αγριογούρουνου στο Παπαρούσι μπορεί να γίνουν παρελθόν μετά την πρόσφατη απαγόρευση κυνηγιού από το Κράτος για την προστασία των θηραμάτων με σκοπό την αναπαραγωγή και προστασία τους εξαιτίας των πρόσφατων καλοκαιρινών πυρκαγιών.

Προς το Δ.Σ. του Συλλόγου

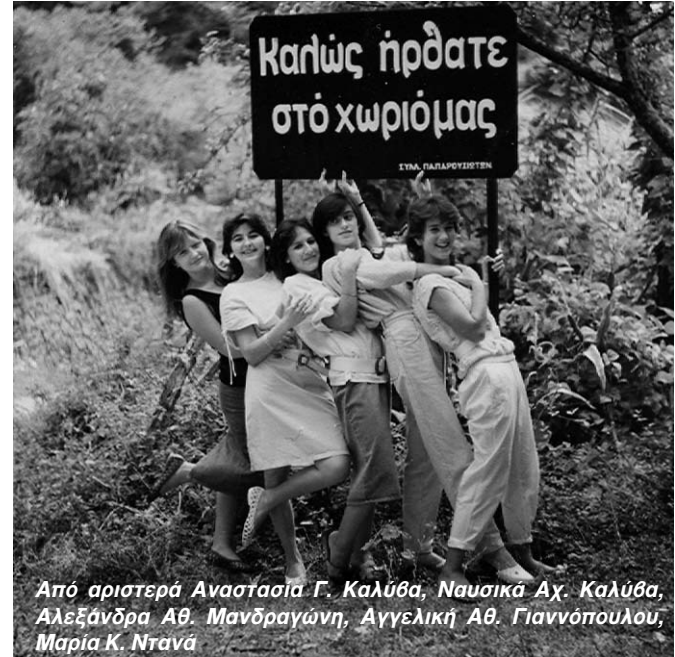
Αγαπητοί φίλοι, θερμότατα συγχαρητήρια για το θαυμάσιο και πρωτότυπο ημερολόγιο που κυκλοφορήσατε για το έτος 2008.

Πράγματι είναι θαυμάσιο και εξυπηρετικό ημερολόγιο για κάθε άνθρωπο στο γραφείο του ή στο σπίτι του. Έχει πολλές και καλοπροσεγμένες έγχρωμες φωτογραφίες του χωριού σας, των εκκλησιών του χωριού σας και του περιβάλλοντα χώρου του. Αναφέρει τις σημαντικές γιορτές και τους εορτάζοντες όλη τη χρονιά. Το σημαντικότερο όμως για μένα, που νομίζω κι άλλοι θα έχουν την ίδια γνώμη, είναι τα θαυμάσια, καλοδιαλεγμένα και διδακτικά αποφθέγματα (γνωμικά) που έχετε σ' αυτό και του προσδίδουν και πνευματική αξία.

Φιλικά
Δημήτρης Ιωάν. Φαλλής

Το καλοκαίρι στο χωριό

Το καλοκαίρι στο χωριό ήταν όμορφο ζεστό γεμάτο από όμορφες αναμνήσεις και ξέγνοιαστες αναζητήσεις. Κάθε πρωί ξυπνούσαμε κεφάτοι από τον καθαρό αέρα στην εξοχή που αναζωογονούσε πνεύμα και ψυχή.

Από αριστερά Αναστασία Γ. Καλύβα, Ναυσικά Αχ. Καλύβα, Αλεξάνδρα Αθ. Μανδραγώνη, Αγγελική Αθ. Γιαννόπουλου, Μαρία Κ. Ντανά

Παντού γέλια και χαρές αντηχούσαν στις βουνοπλαγιές κάθε βράδυ και πρωί η μέρα μας ήταν ξεχωριστή. Όταν έπεφτε βροχή στο χωριό επικρατούσε σιγή μα όταν ο ήλιος έλαμπε ξανά όλοι αρχίζαμε δουλειά. Φέρναμε συχνά νερό από την Αυλόπορτα στο δικό μας σπιτικό η γάστρα στο τζάκι για να μπει και η φαμελιά να ταΐσει. Κι όταν έπεφτε το δειλινό τ' αστέρια λάμπανε στον ουρανό και το φεγγάρι εκεί ψηλά ολόγιομο να φεγγοβολά.

Με έντονη νοσταλγία Ντανά Κ. Μαρία

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

Το Δ.Σ. του Ιδρύματος «Γαζή - Τριανταφυλλόπουλου», σύμφωνα:

α) με το άρθρο 5, παρ.3, εδάφιο ζ' του Καταστατικού του Ιδρύματος, και
β) με το αριθμ. 49/15-10-2005 πρακτικό του Δ.Σ. ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΕΙ

Για το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, δύο βραβεία σε προπτυχιακό επίπεδο, σε φοιτητές, που οι Σχολές τους εντάσσονται στα παρακάτω επιστημονικά πεδία:

3ο Επιστημονικό Πεδίο, Επιστημών Υγείας, και
4ο » », Τεχνολογικών Επιστημών

Κάθε βραβείο θα επιχορηγείται με χρηματικό έπαθλο στο ύψος του 1/2 της αντίστοιχης υποτροφίας σε προπτυχιακό επίπεδο.

Μοναδικό κριτήριο επιλογής της θράβευσης θα αποτελεί η υψηλή επίδοση με την προϋπόθεση της Ευρωπαϊκής

καταγωγής του φοιτητή ή της φοιτήτριας, όπως προσδιορίζεται στον Κανονισμό των υποτροφιών του Ιδρύματος.

Διευκρινίσεις

1. Η χορήγηση των βραβείων θα γίνεται κυκλικά, ανά δύο επιστημονικά πεδία κάθε χρόνο, ως εξής:

- 1ο και 2ο Επιστημονικό Πεδίο		
- 3ο και 4ο	«	«
- 5ο και 1ο	«	«
- 2ο και 3ο	«	«
- 4ο και 5ο	«	«

Κ.Ο.Κ

2. Η αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά θα υποβληθούν στον χρόνο και τόπο με την κατάθεση δικαιολογητικών για τη χορήγηση υποτροφιών.

Καρπενήσι
1 Νοεμβρίου 2007

ΓΙΑ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ
Γ. ΚΑΡΑΧΟΝΤΖΙΔΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.

ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Εσώρουχα - Καλσόν - Κάλτσες
Νυχτικά - Πιτζάμες - Εποχιακά είδη
Αθ. Καρπενησιώτη 14 Καρπενήσι
Τηλέφωνο & fax: 22370-80650